

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.08.2012
Avaldamismärge: RT I, 04.07.2012, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
28.06.2012 otsus nr 142

Kohtuekspertiisiseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 14.06.2012

§ 1. Kohtuekspertiisiseaduse muutmine

Kohtuekspertiisiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 9¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 9¹. Kohtuekspertiisi infosüsteem

(1) Kohtuekspertiisi infosüsteem on justiitsministri asutatav andmekogu, mida peetakse Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(2) Andmekogu vastutav töötleja on Justiitsministeerium. Andmekogu volitatud töötleja on Eesti Kohtuekspertiisi Instituut.

(3) Kohtuekspertiisi infosüsteemi andmetele on juurdepääsuõigus:

- 1) riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusel ning juriidilisel või füüsilisel isikul seadusegastatavad ülesannete täitmiseks;
- 2) välisriigi asutusel ja isikul, kui see õigus on sätestatud välislepinguga.

(4) Kohtuekspertiisi Infosüsteemi kantakse järgmised andmed:

- 1) andmed ekspertiiside ja uuringute kohta, sealhulgas isikuandmed;
- 2) andmed ekspertiisiks ja uuringuks esitatud materjalide ja asitõendite kohta;
- 3) andmed menetlusajadega mitteseotud tasuliste uuringute kohta, sealhulgas isikuandmed;
- 4) andmed võrdlusmaterjali kohta.

(5) Infosüsteemi põhimääruse kehtestab justiitsminister määrusega.”;

2) seaduse 2. peatükki täiendatakse 3. jaoga järgmises sõnastuses:

„3. jagu Riiklik sõrmejälgede register ja riiklik DNA-register

§ 9⁴. Riiklik sõrmejälgede register

(1) Riikliku sõrmejälgede registri pidamise eesmärk on seaduse alusel kogutud ja registrisse kantud isikute daktüloskopeerimisel saadud andmete ja sündmuskohalt kogutud nahapapillaarkurrustiku jälgede töötlemine.

(2) Isiku daktüloskopeerimisel ja sündmuskohalt kogutud naha papillaarkurrustiku jälgitöödeldakse ja säilitatakse riiklikus sõrmejälgede registris.

(3) Riikliku sõrmejälgede registri vastutav töötleja on Justiitsministeerium ja volitatud töötleja on riiklik ekspertiisiasutus.

(4) Riikliku sõrmejälgede registri asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsusmäärusega.

§ 9⁵. Riiklik DNA-register

(1) Riikliku DNA-registri pidamise eesmärk on seaduse alusel kogutud ja registrisse kantud DNA-proovide analüüsil saadud andmete töötlemine.

(2) Isikult ja sündmuskohalt kogutud DNA-proovide analüüsil saadud andmeid töödeldakse ja säilitatakse riiklikus DNA-registris.

(3) Riikliku DNA-registri vastutav töötleja on Justiitsministeerium ja volitatud töötleja on riiklikekspertiisiasutus.

(4) Riikliku DNA-registri asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 9⁶. Juurdepääs riiklikule sõrmejälgede registrile ja riiklikule DNA-registrile

(1) Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmed ei kuulu avalikustamisele.

(2) Juurdepääs registritesse kantud andmetele on registri volitatud töötlejal.

(3) Volitatud töötleja kasutab andmeid kooskõlas seadusega talle seadusega pandud ülesannetäitmiseks.

(4) Riiklikesse registritesse kantud andmed väljastatakse:

- 1) uurimisasutusele, prokuratuurile, kohtule ja vanglale neile seadusega pandud ülesannetäitmiseks;
- 2) jälitus- ja julgeolekuasutusele neile seadusega pandud ülesannete täitmiseks;
- 3) kohtuvälisele menetlejale talle seadusega pandud ülesannete täitmiseks;
- 4) välisriigi pädevale asutusele seaduse, välislepingu või muu Eesti jaoks siduva rahvusvahelise õigusakti alusel;
- 5) isikule endale kirjaliku ja allkirjastatud taotluse alusel.

§ 9⁷. Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse andmete kandmine ja nende andmete töötlemine

(1) Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantakse andmed üksnes seaduse alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registritesse kantud andmeid tohib kasutada üksnes seadusega kindlaks määratud ülesannete täitmiseks ning kooskõlas andmete töötlemise järeregistrisse kandmise eesmärgiga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registrisse kantud andmeid võib edastada välisriikiseaduse, välislepingu või muu Eesti jaoks siduva rahvusvahelise kohustuse täitmiseks üksnes juhul, kui andmeid kasutatakse kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatuga.

(4) Riiklikusse sõrmejälgede registrisse kantakse järgmised andmekoosseisud:

- 1) andmed isiku kohta, kui sellised andmed on olemas;
- 2) biomeetrilised andmed;
- 3) andmed daktüloskoopiaandmete võtmise kohta;
- 4) andmed daktüloskoopiaandmetega tehtavate toimingute ja nende tulemuste kohta.

(5) Riiklikusse DNA-registrisse kantakse järgmised andmekoosseisud:

- 1) DNA-proovi andmed;
- 2) viide DNA-proovi võtmise alusdokumentidele;
- 3) informatsioon DNA-proovi andmetega tehtavate toimingute ja nende tulemuste kohta.

§ 9⁸. Nõusolek daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmete kandmiseks riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse

(1) Isik võib taotleda tema daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmetekandmist vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse või riiklikusse DNA-registrisse. Taotlus peab olema kirjalik ja allkirjastatud.

(2) Taotlusega annab isik nõusoleku tema daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmete töötlemiseks ning määrab andmete kasutamise eesmärgi.

(3) Isik, kelle andmed on kantud riiklikusse sõrmejälgede registrisse või riiklikusse DNA-registrisse käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt, võib igal ajal taotleda enda andmetekandmist nimetatud registritest, esitades registri volitatud töötlejale kirjaliku ja allkirjastatud taotluse.

§ 9⁹. Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmete säilitamine, arhiveerimine ja kustutamine

(1) Isiku daktüloskopeerimisel ja isiku DNA-proovi analüüsil saadud andmed säilitatakse vastavalt riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris andmete registrissesekandmisest 40 aastat, kui seaduses ei sätestata teisiti. Pärast nimetatud tähtaja möödumist andmed suletakse ja arhiveeritakse.

(2) Isiku õigeksmõistmisel, kriminaalmenetluse lõpetamisel kriminaalmenetluse seadustiku § 200 alusel või väärteomenetluse lõpetamisel väärteomenetluse seadustiku § 29 lõike 1 punktide 1–3 ja 5–7 alusel kustutatakse

isiku daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmed vastavalt riiklikust sõrmejälgede registrist ja riiklikust DNA-registrist kohtuotsuse, prokuratuuri, uurimisasutuse või kohtuvälise menetleja määruse alusel 14 päeva jooksul.

(3) Kriminaalmenetluse seadustiku § 100 lõike 1¹ alusel välistamise eesmärgil kogutud võrdlusandmeid ei kanta riiklikusse sõrmejälgede registrisse ega riiklikusse DNA-registrisse võikustutatakse nimetatud registritest kohe pärast võrdlusuuringu läbiviimist.

(4) Kriminaalmenetluse seadustiku § 99 lõike 2 alusel vastavalt riiklikusse sõrmejälgederegistrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud isikustamata naha papillaarkurustiku jälgi ja DNA-proovi analüüsil saadud andmeid säilitatakse 75 aastat või kuni isikuga seostamiseni.

(5) Isiku DNA-proov hävitatakse kaks kuud pärast vastava ekspertiisiakti või uuringu edastamist menetlejale või DNA-proovi analüüsil saadud andmete kandmist riiklikusse DNA-registrisse. Erandkorras on prokuratuuri taotlusel võimalik pikendada DNA-proovi säilitamise aega kunikriminaalmenetluse lõppemiseni.

(6) Käesoleva seaduse § 25¹ lõike 3 ning politsei ja piirivalve seaduse § 45¹ lõike 3 alusel vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud riiklikuekspertiisiasutuse töötaja ning politseiametniku daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmed kustutatakse nimetatud registritest käesoleva seaduse § 25¹ lõike 4 ning politseija piirivalve seaduse § 45¹ lõike 4 kohaselt.

§ 9¹⁰. Riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmetearhiveerimine ning juurdepääs arhiveeritud andmetele

(1) Riikliku sõrmejälgede registri ja riikliku DNA-registri arhiivis säilitatakse vastavalt isikudaktüloskopeerimisel ja DNA-proovide analüüsil saadud andmeid 35 aastat pärast registrisandmete sulgemist.

(2) Süütegude avastamiseks kasutatakse ja vajaduse korral väljastatakse menetleja põhjendatud taotluse või ekspertiisimääruse alusel riikliku sõrmejälgede registri ja riikliku DNA-registri arhiivis olevaid süütegude avastamise või ärahoidmise eesmärgil kogutud andmeid, kuikriminaalmenetluse esemeks on esimese astme kuritegu või tahtlikult toimepandud teise astmekuritegu, mille eest on karistusena ette nähtud vähemalt kuni kolm aastat vangistust.”;

3) seaduse 4. peatükki täiendatakse §-ga 25¹ järgmises sõnastuses:

„§ 25¹. Riiklikus ekspertiisiasutuses töötava isiku daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

(1) Ekspertiisobjektiga kokkupuutuv riiklikus ekspertiisiasutuses töötav isik daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov eesmärgiga välistada objektile riiklikuekspertiisiasutuse töötaja jäetud jäljed.

(2) Loetelu ametikohtadest, millel töötav riikliku ekspertiisiasutuse töötaja daktüloskopeeritakse ja kellelt võetakse DNA-proov, kehtestab riikliku ekspertiisiasutuse juht käskkirjaga.

(3) Riikliku ekspertiisiasutuse töötaja daktüloskopeerimisel ja temalt võetud DNA-proovianalüüsil saadud andmed kantakse vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse.

(4) Riikliku ekspertiisiasutuse töötaja daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmed kustutatakse vastavalt registrist isiku ja riikliku ekspertiisiasutuse vahel sõlmitud töölepingu lõppemisel.

(5) Käesoleva paragrahvi alusel riiklikus ekspertiisiasutuses töötava isiku daktüloskopeerimise ja DNA-proovi võtmise korra kehtestab riikliku ekspertiisiasutuse juht käskkirjaga.”;

4) paragrahvis 27³ asendatakse sõna „ekspertiisobjekti” sõnaga „analüüsiobjekti”;

5) paragrahv 27⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 27⁵. Isiku kohtupsühhaatriaekspertiis ja kohtupsühholoogiaekspertiis

Isiku kohtupsühhaatriaekspertiiside ja kohtupsühholoogiaekspertiiside hinnad on järgmised:

- 1) kohtupsühhaatriaekspertiis – 255 eurot, millele lisandub statsionaarse ekspertiisi korral voodipäevatasu 59 eurot iga voodipäeva kohta;
- 2) kohtupsühhaatria-kohtupsühholoogia komplekseksperitiis – 380 eurot;
- 3) komisjoniline kohtupsühhaatriaekspertiis – 380 eurot;
- 4) kohtupsühholoogiaekspertiis – 125 eurot.”;

6)paragrahvi 27⁷punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) dokumendiekspertiis ühele dokumendile – 77 eurot;”;

7)paragrahvi 27⁷punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) kiuekspertiis ühele objektile – 100 eurot;”;

8)paragrahvi 27⁷punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) käekirjaekspertiis ühe isiku kohta – 282 eurot;”;

9)paragrahvi 27⁷punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) lasujäägiekspertiis ühele objektile – 45 eurot;”;

10)paragrahvi 27⁷punktid 16–18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„16) metalliekspertiis ühele objektile – 50 eurot;

17) paberrahaekspertiis ühele rahatähele – 77 eurot;

18) raamatupidamiseekspertiis ühe ettevõtte, organisatsiooni või juriidilise isiku kohta – 1585eurot;”;

11)paragrahvi 27⁷punkt 23 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„23) värvkatteekspertiis ühele objektile – 40 eurot;”;

12)paragrahvi 27⁷täiendatakse punktiga 24 järgmises sõnastuses:

„24) hõõglambiekspertiis ühele objektile – 35 eurot.”;

13)paragrahvi 27¹⁰lõike 1 punkt 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„10) gammahüdroksübutüraadi määramine gaasikromatograafi-massispektomeetriga – 70eurot;”;

14)paragrahvi 27¹⁰lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) teiste ainete määramine gaasikromatograafi-massispektomeetri, spektraalanalüüsi või kõrgsurvedelikkromatograafiga – 70 eurot.”;

15)seaduse 5. peatüki 3. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„3. jagu
Riiklikus ekspertiisiasutuses tehtavate uuringute hinnad”;**

16)paragrahvi 27¹¹pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 27¹¹. Riiklikus ekspertiisiasutuses tehtavad uuringud”;

17)paragrahvi 27¹¹lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) gammahüdroksübutüraadi määramine gaasikromatograafi-massispektomeetriga – 60 eurot;”;

18)paragrahvi 27¹¹täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Surnu kohtuarstlike radioloogiauringute hinnad on järgmised:

1) surnu kogu keha kompuutertomograafiauring – 284 eurot;

2) surnu kogu keha kompuutertomograafiauring koos peennõelbiopsiaga proovi võtmisekstoksikoloogiauringuks – 308 eurot;

3) surnu kogu keha kompuutertomograafiauring koos jämenõelbiopsia ja histoloogiliseuuringuga – 495 eurot;

4) surnu kogu keha magnetresonantstomograafiauring – 1057 eurot;

5) muu kohturadioloogiauring – Eesti Haigekassa hinnakirja järgi.”;

19)paragrahvi 27¹¹lõiget 3 täiendatakse punktidega 7–12 järgmises sõnastuses:

„7) isiku kohtuarstlik uuring töövõimekaotuse protsendi määramiseks – 61 eurot;

8) elementaaranalüüs ühele objektile – 35 eurot;

9) infrapunaspektrometriauring ühele objektile – 40 eurot;

10) kohtupsühhiaatriauring – 125 eurot;

- 11) kohtupsühholoogiauurung – 73 eurot;
12) bioloogilise materjali eeluuring – 70 eurot.”;

20) seadust täiendatakse §-ga 30⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 30⁴. Riikliku sõrmejälgede registri ja riikliku DNA-registri üleminekusätted

(1) Enne 2012. aasta 1. augustit riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmeid, mille kogumise eesmärki ei ole võimalik kindlaks teha, võibkasutada ainult isikusamasuse tuvastamise eesmärgil.

(2) Enne 2012. aasta 1. augustit vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud sõrmejäljed ja DNA-proovide analüüsil saadud andmed kustutatakse 40 aastamöödumisel nende registrisse kandmisest.

(3) Käesoleva seaduse § 9⁰ lõiget 2 rakendatakse riiklikust DNA-registrist andmete kustutamisekohta 2013. aasta 1. detsembrist.

(4) Käesoleva seaduse § 9⁰ lõikes 2 nimetatud isikute DNA-proovi analüüsil saadud andmeid eikustutata riiklikust DNA-registrist, vaid ligipääs nimetatud andmetele suletakse ning neid andmeid ei ole pärast sulgemist lubatud kasutada ühelgi juhul. Käesoleva lõike alusel suletud andmed kustutatakse riiklikust DNA-registrist 2013. aasta 1. detsembrist.”

§ 2. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 95 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ekspertiisi määramisel eelistab menetleja riiklikku ekspertiisiasutust. Kui vajalikkuekspertiisiliiki ei ole riiklikus ekspertiisiasutuses tehtavate ekspertiiside loetelus, eelistabmenetleja eksperti määrates riiklikult tunnustatud eksperti, kuid eksperdikis võib määrata ka muuasjakohaste teadmistega isiku.”;

2) paragrahv 99 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 99. Ekspertiisi ja uuringu tagamine

(1) Vajaduse korral kogutakse ekspertiisiks või uuringuks ekspertiisi- või uuringumaterjali, paigutatakse kahtlustatav või süüdistatav kohtupsühhiaatria- või kohtuarstliku ekspertiisitegemiseks sundkorras raviasutusse või kaevatakse laip kohtuarstliku või muu ekspertiisi võivõrdlusuuringu tegemiseks matmiskohast välja.

(2) Menetlustoimingu käigus kogutud naha papillaarkurrustiku jäljed ja DNA-proovide analüüsil saadud andmed kantakse vajaduse korral vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse.

(3) Uurimisasutus või muu pädev asutus võib säilitada menetlustoimingu käigus kogutud isikustamata jälgi ja proove, kui seadusest ei tulene teisiti. Uurimisasutus võib säilitada uurimistoimingu käigus kogutud isikustamata naha papillaarkurrustiku jäljed ja DNA-proovidüksnes juhul, kui neid ei kanta riiklikusse sõrmejälgede registrisse ega riiklikusse DNA-registrisse.”;

3) seadustikku täiendatakse §-dega 99¹ ja 99² järgmises sõnastuses:

„§ 99¹. Isiku daktüloskopeerimine ja isikult DNA-proovi võtmine

(1) Isik, kes on kahtlustatav, süüdistatav või süüdimõistetud karistusseadustiku 9. peatüki 1., 2., 6. või 7. jaos, 11. peatüki 2. jaos, 22. peatüki 1. või 4. jaos nimetatud või muus karistusseadustikupeatükis sätestatud tahtlikus kuriteos, mille koosseisutunnus on vägivalda kasutamine ning mis onkaristatav vähemalt kaheaastase vangistusega, daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov süütegude menetlemise, avastamise ja ärahoidmise eesmärgil.

(2) Süütegude menetlemise, avastamise ja ärahoidmise eesmärgil võib daktüloskopeerida ja võtta DNA-proovi ka isikult, kes on kahtlustatav, süüdistatav või süüdimõistetud käesoleva paragrahvilõikes 1 nimetatud kuriteos, kuid mis on karistusseadustiku kohaselt karistatav vähemaltüheaastase vangistusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute suhtes võib kohaldada sundi, kui isikkeeldub daktüloskopeerimisest või DNA-proovi andmisest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute daktüloskopeerimisel ja DNA-proovianalüüsil saadud andmed kantakse vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse.

§ 99². Muul eesmärgil kogutud daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmete kasutamine süütegude avastamisel

(1) Kriminaalmenetluses määratud kohtuekspertiisi tagamiseks on lubatud kasutada muuleesmärgil kogutud daktüloskopeerimisel ja DNA-proovide analüüsil saadud andmeid, kuid endite kogumine muu menetlustoiminguga ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud või kuisee võib kahjustada kriminaalmenetluse huve.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud võib kohaldada ainult juhul, kui kriminaalmenetluses on vajadus koguda teavet sellise esimese astme kuriteo või tahtliku teise astme kuriteo kohta, mille eest on ette nähtud karistusena vähemalt kuni kolm aastat vangistust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toimingut võib teha ainult prokuratuuri kirjalikulloal, mis sisaldab ka põhjendusi andmete kasutamise vajalikkuse kohta.”;

4) paragrahvi 100 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 100. Võrdlusmaterjali kogumine

(1) Võrdlusmaterjali võtmise eesmärk on koguda ekspertiisiks või uuringuks vajalikke võrdlusjälgi ja -proove.”;

5) paragrahvi 100 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Sündmuskohale õiguspäraselt jäetud jälgede välistamise eesmärgil võib kannatanu, tunnistaja või muu isiku daktüloskopeerida ja võtta temalt DNA-proovi.”;

6) paragrahvi 100 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Uurimisasutus või muu pädev asutus võib säilitada süütegude menetlemise, avastamise ja ärarahoidmise eesmärgil kogutud võrdlusmaterjali, kui seadusest ei tulene teisiti.”;

7) paragrahvi 100 täiendatakse lõigete 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ alusel isiku daktüloskopeerimisel saadud andmeid ei kantariiklikusse sõrmejälgede registrisse või kustutatakse nimetatud registrist kohe pärast võrdlusuuringu läbiviimist. Riiklik ekspertiisiasutus tagastab võrdlusmaterjali menetlejale koos ekspertiisi- või uuringuaktiga. Käesoleva paragrahvi alusel kogutud võrdlusmaterjal hävitatakse kriminaalasja lõpetamisel, süüteo aegumisel või kohtuotsuse jõustumisel. Võrdlusmaterjal hävitab menetleja, kelle valduses on võrdlusmaterjal hävitamise ajal. Hävitamine fikseeritakse kirjalikult ning hävitamist kinnitav dokument lisatakse toimikusse.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ alusel isiku DNA-proovi analüüsil saadud andmeid ei kantariiklikusse DNA-registrisse või kustutatakse nimetatud registrist kohe pärast võrdlusuuringu läbiviimist. Kogutud DNA-proovid hävitatakse kahe kuu jooksul ekspertiisi või võrdlusuuringu valmimisest arvates. DNA-proovi hävitab riiklik ekspertiisiasutus, tehes vastava märke ekspertiisi- või uuringuakti.”;

8) paragrahvi 106 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) vajadus korraldada ekspertiis;”;

9) paragrahvi 107 lõiget 1 täiendatakse punktiga 11 järgmises sõnastuses:

„11) ekspertiisiks esitatud asitõendi, võrdlusmaterjali, ekspertiisimaterjali või -objekti suhtes võetavad meetmed.”;

10) paragrahvi 107 lõiked 5 ja 7 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 107 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Ekspertiisiakt allkirjastatakse ekspertiisi teinud eksperdi või ekspertide poolt.”;

12) paragrahvi 153 lõiget 1 täiendatakse punktiga 13 järgmises sõnastuses:

„13) riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmete loetelu.”;

13) paragrahvi 154 lõiget 2 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse kantud andmete loetelu.”;

14)paragrahvi 206 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3¹järgmises sõnastuses:

„3¹) kriminaalmenetluse lõpetamisel käesoleva seadustiku § 200 alusel kriminaalasjas kogutudandmete kustutamine riiklikust sõrmejälgede registrist ja riiklikust DNA-registrist;”;

15)paragrahvi 206 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui kriminaalasjas on kogutud andmeid, mis tuleb kustutada riiklikust sõrmejälgederegistrist või riiklikust DNA-registrist, teavitab menetleja kirjalikku taasesitamist võimaldavalviisil kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti.”;

16)paragrahvi 314 täiendatakse punktiga 5¹järgmises sõnastuses:

„5¹) riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmetekustutamine;”.

§ 3. Vangistusseaduse muutmine

Vangistusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 18. Kinnipeetava fotografeerimine, daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

(1) Vanglasse karistust kandma saanud isik fotografeeritakse, daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov isikusamasuse tuvastamise, süütegude avastamise ja ärahoidmiseeesmärgil, kui neid toiminguid ei ole tehtud eelvangistuse ajal või varem kriminaalmenetlusekäigus.

(2) Kinnipeetava signaaleetilisi fotosid hoitakse kinnipeetava isiklikus toimikus. Üks komplekssignaaleetilisi fotosid saadetakse isiku vahistamist taotlenud uurimisasutusele kriminaalasjalelisamiseks.

(3) Kinnipeetava sõrmejäljed võetakse kahele sõrmejälgede kaardile, millest ühte hoitakse kinnipeetava isiklikus toimikus ning teine edastatakse Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile. Kinnipeetava daktüloskopeerimisel saadud andmed kantakse riiklikusse sõrmejälgede registrisse.

(4) Vanglas daktüloskopeerimise ja sõrmejälgede kaardi edasisaatmise korra kehtestab justiitsminister määrusega.

(5) Kinnipeetavalt võetud DNA-proovi analüüsil saadud andmed kantakse riiklikusse DNA-registrisse.

(6) Vanglas DNA-proovi võtmise ja edasisaatmise korra kehtestab justiitsminister määrusega.

(7) Kinnipeetava suhtes, kes keeldub daktüloskopeerimisest või DNA-proovi andmisest, võibkohaldada sundi.”;

2)paragrahvi 86 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Arestialune daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov isikusamasuse tuvastamiseeesmärgil.”

§ 4. Väärteomenetluse seadustiku muutmine

Väärteomenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)seadustikku täiendatakse §-ga 31¹järgmises sõnastuses:

„§ 31¹. Menetlusaluse isiku daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

Menetlusalust isikut, keda kahtlustatakse narkootiliste ja psühhotropsete ainete ning nendelähteainete seaduse §-des 15¹ ja 15² või karistusseadustiku §-s 218 sätestatud süütegude toimepanemises, võib süüteo menetlemise, avastamise ja ärahoidmise eesmärgildaktüloskopeerida ja võtta temalt DNA-proovi. Isiku daktüloskopeerimisel ja temalt DNA-proovianalüüsil saadud andmed kantakse vastavalt riiklikusse sõrmejälgede registrisse ja riiklikusse DNA-registrisse.”;

2)paragrahvi 75 lõiget 3 täiendatakse punktiga 3¹järgmises sõnastuses:

„3¹) väärteomenetluse lõpetamisel väärteomenetluse seadustiku § 29 lõike 1 punktide 1–3 ja 5–7alusel väärteosasjas kogutud andmete kustutamine riiklikust sõrmejälgede registrist ja riiklikust DNA-registrist;”;

3)paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kui väärteloasjas on kogutud andmeid, mis tuleb kustutada riiklikust sõrmejälgede registrist või riiklikust DNA-registrist, teavitab menetleja kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti.”

§ 5. Politsei ja piirivalve seaduse muutmine

Politsei ja piirivalve seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 7¹⁹lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) isiku daktüloskopeerimine;”;

2)paragrahvi 7¹⁹täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 alusel daktüloskopeerimisel saadud andmed kantakeriiklikusse sõrmejälgede registrisse ja käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel võetud DNA-proovi analüüsil saadud andmed kantakse riiklikusse DNA-registrisse.”;

3)paragrahvi 45¹lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi alusel politseiametniku daktüloskopeerimise ja DNA-proovi võtmisening daktüloskopeerimisel ja DNA-proovide analüüsil saadud andmete edastamise korravastavalt riiklikule sõrmejälgede registrile ja riiklikule DNA-registrile kehtestab siseminister määrusega.”

§ 6. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 522 lõikest 1 jäetakse välja viimane lause;

2)paragrahvi 522 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kohus määrab ekspertiisi tegemise ülesandeks ühele eksperdile, välja arvatud komisjoni- või kompleksekspertiisi korral. Eksperdiks võib olla üksnes psühhiaater. Komisjoni- jakompleksekspertiisi tegemisel võib eksperdina osaleda ka muu eriteadmistega isik.”;

3)paragrahvi 522 täiendatakse lõikega 1²järgmises sõnastuses:

„(1²) Kui kohus menetleb sama isiku suhtes tema kinnisesse asutusse paigutamist käesolevaseadustiku § 533 lõike 1 punkti 1 alusel ja eestkostja määramist käesoleva seadustiku § 520 lõike 1 alusel, võib kohus määrata ühise ekspertiisi eestkoste seadmise vajalikkuse ja kinnisesseasutusse paigutamise eelduste kohta.”;

4)paragrahvi 528 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Eestkostja ülesannete muutmisel, uue eestkostja määramisel või eestkostja ametiajapikendamisel ei pea uut ekspertiisi tegema ega eestkostetavale menetluseks esindajat määrama, kui:

1) eestkostja ülesandeid oluliselt ei laiendata või

2) eestkoste määramise aluseks olevast ekspertiisist on möödunud vähem kui viis aastat.”;

5)paragrahvi 528 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Eestkostja ametiaja pikendamisel ei pea eestkostetavale ekspertiisi tegema, kui eestkostetavaärakuulamisest ja tema tervislikku seisundit kajastavatest dokumentidest ilmneb, et eestkostevajadus ei ole ära langenud.”;

6)paragrahvi 534 lõike 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pärast isiku enda ärakuulamist võib tähtaega pikendada kuni 40 päevani, kui see on ilmselgelt vajalik ka psühhiaatri või muu pädeva arsti arvates.”;

7)paragrahvi 537 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohus võib isiku kinnisesse asutusse paigutada üksnes juhul, kui paigutamise eelduste kohta, muu hulgas isiku ohtlikkuse prognoosi kohta, on olemas eksperdiarvamus, millekoostanud ekspert on isiku isiklikult läbi vaadanud või teda küsitlenud. Kohus määrab ekspertiisitegemise ülesandeks ühele eksperdile, välja arvatud komisjoni- või kompleksekspertiisi korral. Eksperdiks võib olla üksnes psühhiaater, nakkushaige puhul pädev arst. Komisjoni- jakompleksekspertiisi tegemisel võib eksperdina osaleda ka muu eriteadmistega isik. Kohus võib käesolevas paragrahvis nimetatud eksperdiarvamusena arvestada isikut läbivaadanud psühhiaatriarvamus. Käesolevas lõikes sätestatu ei kehti esialgse õiguskaitse rakendamisel.”;

8)paragrahvi 537 täiendatakse lõigetega 1¹ja 1²järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui kohus menetleb sama isiku suhtes tema kinnisesse asutusse paigutamist käesolevaseadustiku § 533 lõike 1 punkti 1 alusel ja eestkostja määramist käesoleva seadustiku § 520lõike 1 alusel, võib kohus määrata ühise ekspertiisi eestkoste seadmise vajalikkuse ja kinnisesseasutusse paigutamise eelduste kohta.

(1²) Isikule, kelle suhtes on kohaldatud esialgset õiguskaitset käesoleva seadustiku § 534 lõike 5kohaselt, ei määrata ekspertiisi enne, kui kohtule on esitatud käesoleva seadustiku § 533 lõikes 1või 2 nimetatud avaldus.”

§ 7. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 52 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kohtuotsuse alusel määratud meditsiinilise mõjutusvahendi kohaldamist ningkohtupsühhiaatriaekspertiisi kriminaalmenetluses, tsiviilkohtumenetluse hagita menetluses jatsiviilkohtumenetlusteovõime kontrollimise menetluses;”.

§ 8. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2012. aasta 1. augustil.

Ene Ergma
Riigikogu esimees